

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Cezaevlerinde anneleriyle birlikte 'mecbur mahpus yatan çocuklar' bu toplumun kanayan bir yarasıdır. Ancak demir parmaklıklar arkasından 'mavi gökyüzünü' görebilen bu çocuklar özgürlüğe hasret büyümektedir. Kimi cezaevlerinde oyuncak ve mamadan bile yoksun kalan bu çocuklar, annelerinin hatasının 'kurbanı' olurken bir anlamda gelecekleri de kararmaktadır.

Bu soruna köklü bir çözüm bulunması yolunda aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Bekir Bozdağ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

A. Tuncay Özkan

İzmir Milletvekili

1. Türkiye'de anneleriyle birlikte cezaevlerinde kalan çocuk sayısı kaçtır? Bu çocukların hangi illerde ve hangi cezaevlerinde bulunduklarına ilişkin sayısal verilerle ilgili bir döküm mevcut mudur?
2. Çocuklarıyla birlikte cezaevinde kalan kadınlar hangi suçlardan hüküm giymişlerdir? Ayrıntılı bir dökümü var mıdır?
3. Annelerinin cezalarını tamamlamasını bekleyerek büyüyen çocuklar cezaevlerinde yaşamlarını sürdürmektedir. Yani her koşulda ceza çeken taraf çocuklar olmaktadır. Çocukların haksız mahkumiyeti konusunda bakanlığınızın bir çalışması söz konusu mudur?
4. Bir suçlunun 'sadece çocuğu var' diye ceza çekmemesi düşünülemez. Mahpus anneleriyle birlikte kalan çocuklar konusunda en önemli sorunun mekan olduğu tespitinden hareket edersek, bu çocukların geleceği açısından;
 - a. Küçük çocuğu olan kadın mahkumlara denetimli serbestlik tanınması,
 - b. Yine küçük çocuğu olan kadınların cezalarının ev mahkumiyetine dönüştürülmesi,
 - c. Küçük çocuğu olup 5 yıldan az hüküm giymiş kadınlar için infazın ertelenmesi, düşünülebilir mi?
5. Yurtdışında, örneğin Hollanda'da bebekli annelerin cezaları 5 yıl ertelenmektedir. Bununla ilgili olarak yeni bir yasal düzenleme yapılması yolunda bakanlığınızın çalışması var mıdır?
6. Cezaevleri lohusa annelerin ve bebeklerin kalabilecekleri ortamlar değildir. Bebekler burada her türlü hastalığa, virüse açık bir halde yaşamaktadır. Karanlık, rutubetli ve kasvetli odalarda, lohusa bir annenin de psikolojisinin kaldırabileceği bir ortam

değildir. Cezaevinde doğum yapan anneler konusunda yeni bir düzenleme yapılacaktır mıdır?

7. Hem anne mahkumların hem de onlarla birlikte cezaevlerine giren çocukların önemli psikolojik sorunları bulunmaktadır. Cezaevlerinde istihdam edilen psikologlar da cezaevindeki mevzuatta sorunlu kişilerin tedavisinde yetersiz kalmaktadır. Yetişkin psikoloğunun yanı sıra çocuk psikologlarının da cezaevlerinde görevlendirilmesi konusunda bir çalışmanız var mı?
8. En önemli sorunlardan biri de çocukların cezaevlerinden belli bir yaşta alınmasıdır. Çocuklar 6 yaşına geldiklerinde annelerinin yanından alınarak, yetiştirme yurtlarına götürülmektedir. Cezaevinde çocuklar arasında bir jargon bile oluştuğu, örneğin 5,5 yaşındaki bir çocuğun yanındakine, “Tahliyeme 6 ay kaldı” dediği uzmanlar tarafından dile getirilmektedir. 6 yaş anneden ayrılmak için çok erken bir yaş ve çocuğun sorunlarıyla tek başına baş edemeyeceği bir dönemdir. Bu nedenle cezaevinden alınıp yetiştirme yurduna yerleştirme dönemi arasında bir geçiş süreci uygulanabilir mi?
9. Anneleriyle birlikte cezaevlerinde kalan çocuklar, gündüzleri kreşlerde geceleri ise annelerinin bulunduğu koğuşlarda kalmaktadır. Bu durum özellikle küçük erkek çocuklarının gelişimi için olumsuz bir süreçtir. Uzmanlar bunun olumsuz etkilerini dile getirirken, “bir bakıcı başına geleni bir sabah küçük bir erkek çocuğu kreşten içeri girdi ve ‘benim kaşlarımı ne zaman alacaksınız?’ diye sordu” örneğini vermektedir. Koğuşta kendine örnek alacak erkek figür bulamayan, tam da kişiliklerinin geliştiği bir dönemde erkek çocukların ruh sağlığı açısından ne gibi önlemler alacaksınız?
10. Çocukların korunması yargısal değil idari bir görevdir. Amaç çocukların örselenmesinin önüne geçmektir. Bu amaç doğrultusunda, çocuklu anneleri çocuklarımızın yararı için; çocuğa yaklaşım konusunda uzmanlaşmış personelin bulunduğu, çocuğun beslenmesine, sosyal gelişimine, açık hava ihtiyacına, sağlık hizmetlerinden düzenli olarak yararlanmasına olanak sağlayan ayrı mekanların yani bu tür mahkumlar için kadın – çocuk odaklı bir cezaevi oluşturulması (kadın – çocuk odaklı ‘Çocuk Dostu’ yani çocuklu kadınlara göre dizayn edilecek bir cezaevi) konusunda bakanlığınızın bir çalışması var mı?